

14. Sesja Zgromadzenia i Rady Międzynarodowej Organizacji Dna Morskiego Kingston, Jamajka, 16.05–6.06.2008

W dniach 16 maja–6 czerwca 2008 r. w Kingston na Jamajce odbyła się 14. Sesja Zgromadzenia i Rady Międzynarodowej Organizacji Dna Morskiego (MODM). Tegoroczna sesja miała wyjątkowy charakter. Głównym punktem obrad były wybory sekretarza generalnego MODM. W tym roku w szczególny sposób została wyróżniona Polska. Zaszczyc przewodniczenia obradom zgromadzenia 154 krajów, będących członkami Międzynarodowej Organizacji Dna Morskiego, przypadł przedstawicielowi Polski dr. hab. Ryszardowi Kotlińskiemu, profesorowi Uniwersytetu Szczecińskiego, dyrektorowi generalnemu Wspólnej Organizacji INTEROCEANMETAL (IOM) (ryc. 1).

Nowym sekretarzem generalnym MODM został Nee Odunton Allotay (Ghana), pełniący dotychczas funkcję zastępcy sekretarza generalnego organizacji. Nee Odunton Allotay zastąpił na stanowisku sekretarza generalnego swojego znakomitego poprzednika, który zajmował to stanowisko od 1996 r., przez trzy kolejne kadencje; był nim Satya Nandan (Fidżi).

Udział Polski w pracach Międzynarodowej Organizacji Dna Morskiego ma swoją historię od czasów jej powstania w 1996 r., a początki współpracy z organami administracji dna morskiego trwają już ponad 20 lat. Na tegorocznej sesji Polska przedłużyła swoje uczestnictwo w Radzie MODM na lata 2009–2012.

Aktywność naszego kraju w pracach Międzynarodowej Organizacji Dna Morskiego ma istotne znaczenie ze względu na polskie interesy związane z eksploracją dna morskiego w strefie Clarion-Clipperton, położonej na Oceanie Spokojnym. Polska, jako uczestnik Wspólnej Organizacji INTEROCEANMETAL z siedzibą w Szczecinie, przygotowuje się do eksploatacji koncentracji polimetalicznych, spoczywających na dnie morskim na głębokości około 4500 m w obrębie działki o powierzchni 75 000 km². IOM uzyskała od MODM status „inwestora pionierskiego”, pozwalający na eksplorację dna morskiego w poszukiwaniu złóż koncentracji polimetalicznych oraz umożliwiającą w przyszłości uzyskanie licencji na wydobywanie tych koncentracji z udokumentowanych złóż. Dotychczas status „inwestora pionierskiego” ma zaledwie 8 podmiotów reprezentujących takie kraje, jak: Japonia, Chiny, Federacja Rosyjska, Indie, Korea Południowa, Niemcy, Francja oraz organizacja INTEROCEANMETAL, do której należą: Bułgaria, Czechy, Kuba, Polska, Federacja Rosyjska i Słowacja.

Obecnie zainteresowanie wielu krajów kieruje się w stronę potencjalnych podmorskich złóż związanych ze strefami ryftowymi i wulkanizmem podmorskim. Podczas 14. sesji Międzynarodowej Organizacji Dna Morskiego kontynuowano dyskusje nt. stworzenia aktów prawnych, które będą regulowały zasady prowadzenia

Ryc. 1. Prof. dr hab. Ryszard Kotliński, dyrektor generalny Wspólnej Organizacji INTEROCEANMETAL, przewodniczący obrad 14. Sesji Zgromadzenia i Rady Międzynarodowej Organizacji Dna Morskiego

prac poszukiwawczych w celu odkrycia złóż siarczków polimetalicznych i naskorupień kobaltonośnych. Droga do osiągnięcia porozumienia wszystkich krajów w zakresie sformułowania tych przepisów wydaje się jeszcze długa.

Podczas tegorocznych prac Rady Międzynarodowej Organizacji Dna Morskiego, dotyczących przygotowania projektów aktów prawnych (regulujących prace poszukiwawcze), wyraźnie zaznaczyły się różnice w stanowiskach niektórych krajów: Chin, Federacji Rosyjskiej, Indii, Argentyny, Brazylii czy Australii. Szczególnie dużo kontrowersji wzbudziły sprawy określenia maksymalnej powierzchni obszaru poszukiwań oraz wysokości i sposobu naliczania opłaty za licencję. W najbliższych latach można spodziewać się znacznego zainteresowania wielu krajów poszukiwaniami podmorskich złóż rud metali i wydaje się, że będzie tu obowiązywała zasada: kto pierwszy ten lepszy.

Andrzej Przybycin